

Zsoldos Erzsébet

ELJÁRÁSI SEGÉDANYAG INTÉZMÉNYVEZETŐK, PEDAGÓGUSOK SZÁMÁRA A JÁRÁSI SZAKÉRTŐI BIZOTTSÁGI TEVÉKENYSÉGRŐL

SZÉCHENYI 2020

EFOP-3.1.6-16-2017-00026

„HINNED KELL, HOGY A VILÁG TEVELED IS ÉKES”
A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK
ÉS TANULÓK MINŐSÉGI ELLÁTÁSA
A SZOLNOKI TANKERÜLETI KÖZPONTBAN

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Eljárási segédanyag intézményvezetők, pedagógusok számára a járási szakértői bizottsági tevékenységről

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai
Szakszolgálat Karcagi Tagintézmény

Zsoldos Erzsébet

Szolnok, 2020

Készült az
EFOP-3.1.6-16-2017-00026 „Hinned kell, hogy a világ Teveled is ékes”
kiemelt figyelmet igénylő gyermekek és tanulók minőségi ellátása
a Szolnoki Tankerületi Központban
projekt keretében.

Projektvezető:
dr. Torda Ágnes

Szakmai vezető:
Szabó Győzőné

Szerző:
Zsoldos Erzsébet
szakvizsgázott, okleveles gyógypedagógus,
oligofrénpedagógia-logopédia szakos gyógypedagógiai tanár

Lektor
Csibi Enikő
gyógypedagógus

Kiadó: Szolnoki Tankerületi Központ
Felelős kiadó: Szutorisz-Szügyi Csongor tankerületi igazgató

Nyomdai előkészítés: Flaccus Kiadó Kft.
Nyomdai és kötetészeti munkálatok: Fotogruppe Kiadó Kft., Szolnok, 2020
Felelős vezető: Kardos Tamás, ügyvezető

Tartalom

Előszó	5
1 A járási szakértői bizottság tevékenységei, működése	6
1.1 A járási szakértői bizottság feladata	6
1.2 Gyermekek, tanulók életkora a járási szakértői bizottsági tevékenységben	7
1.3 Vizsgálati típusok	7
1.4 A járási szakértői bizottság tevékenységei, működésének lépései	8
1.4.1 A vizsgálati kérelem befogadása	8
1.4.2 Vizsgálatok ütemezése, vizsgálatvezető és a vizsgálatot végző szakemberek kijelölése	10
1.4.3 Az érintettek kiértékelése	10
1.4.4 A vizsgálat lefolytatása	10
1.4.5 Vizsgálati vélemény készítése	11
1.4.6 Szakértői vélemény készítése	11
1.4.7 Járási összegző vizsgálati vélemény készítése	12
2 Jogszabályi változások	13
3 Miben segíthetik az intézmények a szakértői vizsgálatok gördülékeny megvalósulását?	14
Irodalomjegyzék	15
Mellékletek	17
1. sz. melléklet Szakértői vélemény iránti kérelem a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelethez	18
2. sz. melléklet Adatlap a fejlődési szint megítéléséhez az iskolai felkészítés elősegítésére a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelethez	23
3. sz. melléklet Orvosi adatlap szakértői vizsgálat során a gyermek fejlettségi szintjének megítéléséhez 5 éves kor alatt	27

Előszó

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat tagintézményei kiemelt figyelmet fordítanak a partnerintézményekkel kialakított kapcsolatok folyamatos megújítására, aktivizálására. Rendszeresen szervezünk konferenciákat, szakmai műhelyfoglalkozásokat, tanácskozásokat. Minden szakszolgálati feladatellátási területen aktív együttműködést építünk, nyitjuk kapuinkat az intézmények irányába. A visszajelzések alapján eredményesnek tartják partnereink a szakmai fórumokat, melyeken legtöbb esetben párbeszéd, eszmecsere, workshop is megvalósul. Hisszük, hogy a klienseink érdekében hatékonyan csak a nevelési-oktatási intézményekkel együttműködve tevékenykedhetünk. Érvényes ez a gyermekek, tanulók minden korosztályát tekintve – egészen a korai fejlesztés megkezdésétől a középfokú tanulmányok befejezéséig –, valamint a szülők megsegítése esetében is.

Az eljárási segédanyag célja, hogy a nevelési és oktatási intézmények vezetői, gyógypedagógusai, pedagógusai részletesen megismerjék a járási szakértői bizottsági tevékenységet, betekintést kapjanak a jogszabályi környezet aktuális változásaiba. Az előadások, szakmai fórumok mellett egy kiadványban kerül rendszerezésre mindazon ismerethalmaz, mely segíti a többségi pedagógusokat eligazodni a szakértői bizottsági feladatokhoz kapcsolódó szakkifejezések, határidők és az ügymenet útvesztőjében.

Eredményes böngészést kívánok!

Zsoldos Erzsébet

1 A járási szakértői bizottság tevékenységei, működése

A jelenlegi pedagógiai szakszolgálati rendszer 2013-ban épült ki, akkor jöttek létre a megyei pedagógiai szakszolgálatok, melyek tagintézményei járási szinten végzik tevékenységeiket. A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (továbbiakban: Nkt.) 18. § (1) meghatározza, hogy a szülő és a pedagógus nevelő munkáját, valamint a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását pedagógiai szakszolgálat segíti. A (2) bekezdés szerinti pedagógiai szakszolgálati feladatellátási területek közül a járási tagintézmények a következőket biztosítják: gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás; **szakértői bizottsági tevékenység**; nevelési tanácsadás; logopédiai ellátás; konduktív pedagógiai ellátás; gyógytestnevelés; iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás; kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása.

1.1 A járási szakértői bizottság feladata

A járási szakértői bizottságok feladatai a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 11. § értelmében:

- a rendelet általános szabályai szerint indult vizsgálatok esetében a harmadik életévét betöltött gyermek, tanuló teljes körű pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai, továbbá szükség szerint orvosi vizsgálata,
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség (BTMN) megállapítása vagy kizárása és az ehhez kapcsolódó felülvizsgálatok elvégzése,
- a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megállapítása,
- a 18 hónapnál fiatalabb gyermek esetében szakértői vélemény készítése a gyermek külön vizsgálata nélkül, a rendeletben meghatározott szakorvosok által felállított diagnosztikai vélemény és terápiás javaslat alapján,

- a vizsgálati dokumentáció, eredmények, a vizsgálat alapján tett megállapítások, valamint a rendelkezésre álló egyéb iratok megküldése a megyei szakértői bizottság részére, amennyiben a gyermeknél a sajátos nevelési igény valószínűsíthető.

1.2 Gyermekek, tanulók életkora a járási szakértői bizottsági tevékenységben

Orvosi dokumentumok elemzése alapján szakértői vélemény kiállítása történik születéstől a gyermek 18 hónapos koráig.

Vizsgálat alapján szakértői vélemény kiállítására kerül sor 3 éves kortól 18 éves korig, illetve a nappali rendszerű oktatásban való részvétel végéig.

1.3 Vizsgálati típusok

Az aktuális állapot feltárására irányuló vizsgálat: A járási szakértői bizottságok feladatai közül az alapvizsgálatok és az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítását célzó vizsgálatok tartoznak ebbe a körbe.

- Az alapvizsgálat a gyermek, tanuló teljes körű vizsgálata.
- Az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítása céljából végzett vizsgálatoknál a vizsgálati protokoll nem indokolja a gyermek teljes körű vizsgálatát.

Felülvizsgálat: A fejlődést nyomon követő, a korábbi diagnózis megalapozottságát, a nevelés, oktatás formájának megfelelőségét, a fejlesztés eredményességének mérését célzó vizsgálat.

A felülvizsgálatok rendje:

- A 15/2013 (II. 26.) EMMI rendelet 22. § (2) (3) értelmében a BTMN tanulók esetében az alapvizsgálatkor készült szakértői véleményt a végrehajtásának megkezdését követő első nevelési év, tanév során hivatalból felül kell vizsgálni. Ezt követően addig a tanévig, amelyben a tanuló a tizenhatodik életévét betölti, minden harmadik tanévben kell felülvizsgálatot végezni.
- A felülvizsgálatok elvégzésére tanévre szóló, az Intézmény honlapján közzétett, tehát az oktatást, nevelését végző intézmények számára folyamatosan hozzáférhető ütemterv alapján kerül sor.

1.4 A járási szakértői bizottság tevékenységei, működésének lépései

1.4.1 A vizsgálati kérelem befogadása

Szükséges nyomtatványok alapvizsgálat esetében:

- Szakértői vélemény iránti kérelem – a 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet 1. sz. melléklete (jelen kiadvány 1. sz. melléklete) Letölthető a www.jnszmps.hu weboldalról vagy megkérhető a tagintézményektől, székhelyintézménytől.

Fontos, hogy a kérelem beadását követően a szülőt/gyámot kötelezettség terheli a gyermekkel a vizsgálaton történő megjelenésre. A 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet 40. § alapján a szakértői bizottság vezetője a Járási Hivatalnál közigazgatási hatósági eljárás indítását köteles kezdeményezni, ha a gyermek szülőjével, gyámjával a járási szakértői bizottság által megadott kétszeri időpontban sem jelent meg vizsgálaton.

Amennyiben a gyermek óvodai nevelésben, iskolai nevelésben, oktatásban részesül, intézménye köteles közreműködni a vizsgálati kérelem elkészítésében.

- Adatlap a fejlődési szint megítéléséhez az iskolai felkészítés elősegítésére (5 éves korban) – a 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet 4. sz. melléklete (jelen kiadvány 2. sz. melléklete). Alapvizsgálat kérésekor, csak egyszer szükséges benyújtani. (Abban az esetben is ki kell tölteni, ha nem állnak rendelkezésre a gyermekorvos számára az 5 éves kori fejlettségi státuszra vonatkozó adatok. Ekkor az orvos rávezeti a dokumentumra ezt a tényt, és aláírásával, pecséttel látja el.)
- Orvosi adatlap 5 éves kor alatt (jelen kiadvány 3. sz. melléklete)
A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat belső dokumentuma, letölthető a www.jnszmps.hu weboldalról vagy megkérhető a tagintézményektől, megyei szakértői bizottságtól.

Szükséges nyomtatványok felülvizsgálatok esetében:

- Pedagógiai jellemzés BTMN gyermek/tanuló hivatalból történő felülvizsgálatához

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat belső dokumentuma, minden év áprilisában kiküldjük a nevelő- oktatómunkát végző járási intézményekbe, a beküldés határideje június 30.

A vizsgálati kérelmek befogadásának formai szempontjai:

Szakértői vélemény iránti kérelem

A szakértői vélemény iránti kérelem befogadásának feltétele a hiánytalan, pontos kitöltés. A kérelem négy számozott (a 3. rész alszámozással ellátott) egységből és három szülői nyilatkozatból áll. A személyi adatok (1. rész), a gyermek nevelését-oktatását ellátó intézmény adatai (2. rész) táblázatok minden sorának pontos kitöltése elengedhetetlen. Az első szülői nyilatkozatot – mely a szakértői vizsgálat előkészítéséhez, megszervezéséhez feltétlenül szükséges (a 4. rész után található) – mindkét, a szülői felügyeletet gyakorló szülőnek alá kell írnia. A közös szülői felügyeletet csak bíróság szüntetheti meg, ha az megtörtént, csak a szülői felügyeletet egyedül gyakorló szülő aláírása szükséges. A szülő fogalma nemcsak a gyermek „vér szerinti” szülőjét, szüleit foglalja magában, hanem az örök-befogadó szülőt és a gyermek gyámját is.

Pedagógiai jellemzés BTMN gyermek/tanuló hivatalból történő felülvizsgálathoz

A dokumentum hiánytalan, pontos adatokkal való kitöltése, valamint a kérelemnél részletezett aláírások megléte a befogadás formai feltétele.

A 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet 23. § (1) bekezdése vonatkozik a felülvizsgálati eljárás kezdeményezésére: „A szülő a felülvizsgálati eljárást bármikor kezdeményezheti. A szakértői bizottság a szülő kérelmére akkor köteles lefolytatni a felülvizsgálati eljárást, ha a hivatalból történő felülvizsgálat óta több mint hat hónap telt el, és a soron következő, hivatalból történő felülvizsgálat időpontjáig több mint hat hónap van hátra.”

A vizsgálati kérelmek befogadásának szakmai, tartalmi szempontjai:

A kérelem befogadásának legfőbb tartalmi szempontja a gyermek, tanuló fejlődésének jellemzése (4. rész) táblázat részletes kitöltése. Az utolsó előtti sorban a vizsgálat kérésének, a javaslat elkészítésének indokai, a vizsgálattal szembeni elvárások pontos, érthető megfogalmazása alapfeltétel. Előfordulhat, hogy a pedagógus számára nem elegendő a gyermek/tanuló állapotának jellemzésére a formanyomtatványon megadott hely, ebben az esetben pótlapon folytatható a gyermek jellemzése. Részletes

pedagógiai jellemzés mellékelése szükséges olyan esetekben, amikor egyes tantárgyak teljesítésének súlyosabb nehézségét, valamint beilleszkedési, magatartási problémákat jelez a pedagógus.

1.4.2 Vizsgálatok ütemezése, vizsgálatvezető és a vizsgálatot végző szakemberek kijelölése

A vizsgálatok ütemezése az adott vizsgálati időpont előtt legalább két héttel történik. Az aktuális állapot feltárására irányuló vizsgálat időpontját a kérelem beérkezését követő harminc napon belüli időpontra kell kitűzni. A szakértői bizottság tagjai számára heti beosztás készül, a gyermekek, tanulók vizsgálata a megfelelő szakemberhez rendelődik, egy-egy gyermek, tanuló vizsgálatáért a továbbiakban egy szakember, a vizsgálatvezető lesz a felelős. A két részből álló vizsgálatok elvégzésére lehetőség szerint egy délelőtti folyamán kerül sor, azonban a pontos diagnózis megalkotása céljából felmerülhet kiegészítő vizsgálat (kiegészítő pszichológiai, logopédiai vizsgálat) szükségessége, mely újabb időpontban valósul meg.

1.4.3 Az érintettek kiértékelése

A vizsgálat helyének és időpontjának meghatározása után az ügymenetben az érintettek kiértékelése következik:

- A szülő kiértékelése a 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet 14. § (1) bekezdése alapján a vizsgálat időpontja előtt legalább tíz nappal korábban történik.
- A Járási Hivatal értesítésére minden olyan esetben sor kerül, amikor a vizsgálaton való részvételre közigazgatási hatósági eljárás keretében hozott döntés kötelezte a szülőt.
- Az Oktatási Hivatal értesítése akkor kötelező, ha esélyegyenlőségi szakértő bekapcsolódása szükséges a vizsgálat menetébe.
- Az oktatást, nevelést végző intézmények kiértékelésére elektronikus levél formájában kerül sor.

1.4.4 A vizsgálat lefolytatása

A szakértői vizsgálatot egy szakemberekből álló team végzi a vonatkozó rendelet szerinti szakmai, értékelési követelmények alapján, melyről vizsgálati dokumentáció készül.

A vizsgálatot minden esetben vizsgálatvezető koordinálja, összefogja a szakmai csapatot, esetkonzultációt kezdeményez a bizottság vezetőjével, felelős a vizsgálati eredmények összegzéséért, a vizsgálati és a szakértői vélemény elkészítéséért.

A vizsgálat megkezdéséhez a szülői felügyeletet gyakorló mindkét szülő együttes jelenléte szükséges. Amennyiben csak az egyik szülő jelenik meg a vizsgálaton, és szülőtársa írásban nem tett nyilatkozatot, hogy jogosult az ő képviselőtére, úgy vélelmezni kell, hogy jogosult a szülőtársa képviselőtére. A szakértői vizsgálat során a szülő köteles közreműködni. A vizsgálati folyamatban végig jelen lehet anélkül, hogy zavarná azt.

A szakértői vizsgálat eljárásrendjét a 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet 2. sz. melléklete szabályozza. A vizsgálat nyomán vizsgálati dokumentáció, vizsgálati vélemény és szakértői vélemény készül.

1.4.5 Vizsgálati vélemény készítése

A vizsgálati dokumentáció alapján a vizsgálatvezető a szakmai csapattal elemzi, összeveti, megbeszéli a tapasztalatokat és kialakítja a vizsgálat eredményét, majd vizsgálati véleményt állít ki. A vizsgálati vélemény tartalmazza a vizsgálat eredményének összegzését, javaslatot a gyermek további intézményes nevelésével kapcsolatosan, a különleges bánásmód keretében történő ellátásra vonatkozó javaslatokat, valamint jogszabályi hivatkozást a szülő fellebbezési jogáról. A vizsgálati véleményt a vizsgálatvezető szóban ismerteti és írásban is átnyújtja a szülő számára. Az ismertetés során a szülő minden esetben lehetőséget kap, hogy kérdezzen, valamint, hogy véleményét az elmondottakkal kapcsolatosan megfogalmazza. A vizsgálati véleményben foglaltak megismerését követően annak elfogadásáról vagy elutasításáról, az intézményes nevelésre vonatkozó javaslat elfogadásáról a szülő nyilatkozik, nyilatkozatát aláírásával igazolja. A szülő tájékoztatást kap arról is, hogy a vizsgálat alapján elkészített szakértői véleményről, tartalmáról, javaslatairól - a kézhezvételtől számítva - tizenöt nap áll rendelkezésére a szakértői vélemény felülvizsgálatának kezdeményezésére.

1.4.6 Szakértői vélemény készítése

A szakértői vélemény rögzíti a vizsgáló team által készített állapotleírást a vizsgált gyermekről, tanulóról, valamint a fejlesztésére vonatkozó javaslatokat is, melyet a vizsgálat dokumentációjának felhasználásával a bizottságvezető ellenőriz, esetlegesen javaslatot tesz módosításokra, melyet a

vizsgálatvezető elvégez. Átolvasás, ellenőrzés után készül el a szakértői vélemény „szülői példánya”, mely csak a szülő számára kerül kiküldésre. A nagykorú tanulónak vagy kiskorú gyermek esetében a szülőnek – a szakértői vélemény kézhezvételétől számítva – tizenöt nap áll a rendelkezésre, hogy a szakértői vélemény felülvizsgálatát kezdeményezze, ha az abban foglaltakkal nem ért egyet. Amennyiben ez nem történik meg, vagy korábban egyetértési nyilatkozat benyújtására került sor, az egyetértését megadottnak kell tekinteni, így elkészíthető a hatályos szakértői vélemény. A gyermek, tanuló ellátására a szakértői véleményben foglaltak szerint csak ezt követően kerülhet sor. Kapják: szülő; gyermek intézménye; Járási Hivatal, jegyző (óvodáskorú gyermek esetében) (pl.: ha BTMN igazolódik, megszűnik); irattár

1.4.7 Járási összegző vizsgálati vélemény készítése

Amennyiben a járási szakértői bizottság vizsgálati eredményei alapján a gyermek, tanuló esetében sajátos nevelési igény valószínűsíthető, további, kiegészítő vizsgálat kezdeményezése történik a megyei szakértői bizottságnál. A vizsgálat lezáratlan marad a járási szakértői bizottságban, az elvégzett vizsgálatok alapján járási összegző vizsgálati vélemény kiállítására kerül sor, melyet elektronikus formában kap meg a megyei szakértői bizottság. A vizsgálat dokumentációját, annak eredményeit, a vizsgálat alapján tett megállapításait, a rendelkezésre álló egyéb iratokat eredeti példányban a járási szakértői bizottság megküldi a megyei szakértői bizottság részére. A szülő és az intézmény sem kap a járási összegző vizsgálati véleményből, ez a dokumentum csak a belső folyamat része. A szakértői véleményt a megyei szakértői bizottság készíti el és küldi meg az érintetteknek, saját kiegészítő, és egyéb, indokoltnak tartott vizsgálatainak elvégzését követően.

2 Jogszabályi változások

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alóli mentesítésével kapcsolatosan jogszabályi változás történt, mely módosította a járási szakértői bizottságok ez irányú tevékenységét.

A Ktv. 97.§ (1a) alapján:

„Az a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, akit 2018. augusztus 31. napjáig a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól mentesítettek, a mentesítés időtartamának félbeszakadása nélkül, középfokú iskolai tanulmányainak befejezéséig egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól mentesülhet.

Az e bekezdésben foglaltakra az 56. § (1) és (2) bekezdésben foglalt szabályok értelemszerűen alkalmazandóak.”

Azon tanulókat, akiknek aug. 31. előtt volt egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből értékelés és minősítés alóli mentesítése, az igazgató továbbra is mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő. Ezek a tanulók az érettségi vizsgán az érintett tantárgyak helyett – a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint – másik tantárgyat választhatnak.

A köznevelési törvény értelmében tehát augusztus 31. után új mentesítés nem adható, a mentesítés köre szűkíthető, de saját hatáskörben tovább nem bővíthető. Az egyéni differenciálási lehetőségek továbbra is megadhatók. Pl. segédeszköz, hosszabb idő, számítógép használata.

Azoknak a tanulóknak, akik SNI diagnózissal rendelkeztek s volt mentesítésük, de a felülvizsgálat alkalmával BTMN diagnózist kaptak, a mentesítése továbbvihető.

3 Miben segíthetik az intézmények a szakértői vizsgálatok gördülékeny megvalósulását?

Az intézmények pedagógusai aktívan részt vesznek a szakértői vizsgálatok kezdeményezésében, fontos szerepük van a szülők tájékoztatásában. A körütekintő, minél részletesebb felvilágosítás nyújtása megkönnyíti a szülőknek ebben a számukra új és nehezen értelmezhető rendszerben az eligazodást.

Fontos, hogy az intézményekben történjen meg:

- a vizsgálati kérelmek pontos kitöltése, aláírása, aláíratatása,
- a szülők felvilágosítása arról, hogy a kérelem beadását követően a szülőt kötelezettség terheli a vizsgálaton történő megjelenésre,
- a vizsgálat időpontjának megerősítése a szülők irányába,
- annak tudatosítása, hogy történjen minél korábbi jelzés a járási szakértői bizottság felé, ha a szülő gyermekével nem tud megjelenni a vizsgálaton,
- részletes pedagógiai, szaktanári jellemzés elkészítése szükség szerint,
- a tanév végén egyeztetés azokkal a szülőkkel, akiknek a gyermekét a tanév szorgalmi részében nem vizsgálta meg a szakértői bizottság, tehát vizsgálatuk a nyári időszakban várható.

Bízom benne, hogy az intézmények és a szakszolgálati tagintézmények egyre több részletre kiterjedő együttműködése elősegíti a járási szakértői bizottságok eredményesebb működését, ami a kliensek gyorsabb, hatékonyabb ellátását eredményezi.

Irodalomjegyzék

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat: Folyamatok leírásának kézikönyve (érvényes: 2018. 06. 01-től, jóváhagyta: Csibi Enikő főigazgató)

Nagyné Réz I. – Csepregi A. – Puhata I. – Bozsikné Víg M.: A szakértői bizottsági tevékenység protokollja, Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest 2015

Torda Á. – Nagyné Réz I.: Alapprotokoll a pedagógiai szakszolgálati tevékenységekhez, Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest 2015

Törvények, rendeletek

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

Mellékletek

1. Szakértői vélemény iránti kérelem 1. sz. melléklet a 15/2013. (II.26.) EMMI rendelethez
2. Adatlap a fejlődési szint megítéléséhez az iskolai felkészítés elősegítésére
3. Orvosi adatlap szakértői vizsgálat során a gyermek fejlettségi szintjének megítéléséhez 5 éves kor alatt

1. sz. melléklet

Szakértői vélemény iránti kérelem a 15/2013. (II. 26.)
EMMI rendelethez

1. A GYERMEK, A TANULÓ SZEMÉLYI ADATAI		
Név:		
Lakcíme/tartózkodási helye:		
ir.sz.	(település)	(utca, hsz.)
Születési hely:		Születési dátum (év, hó, nap):
Anyja neve:		Telefon:
Lakcíme/tartózkodási helye		E-mail:
..... ir.sz. (település)		 (utca, hsz.)
.....		
Apja neve:		Telefon:
Lakcíme/tartózkodási helye		E-mail:
..... ir.sz. (település)		 (utca, hsz.)
Gondviselő neve:		
Címe:		
Ha a gyermek, a tanuló állami nevelésben részesül, tör- zsszáma:		
2. A GYERMEK NEVELÉSÉT, OKTATÁSÁT ELLÁTÓ KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNY ADATAI		
Intézmény neve:		Intézmény címe:
Település:		Irányítószám:
Utca, házszám:		OM azonosító:
Telefon:		E-mail:
3. A GYERMEK, A TANULÓ EDDIGI INTÉZMÉNYES FEJLESZTÉSE, NEVELÉSE, OKTATÁSA		

3.1. PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLATOK	
Nevelési tanácsadás keretében részesült-e vizsgálatban, fejlesztésben?	
Igen - nem.	
Ha igen	A vizsgálatot, a fejlesztést végző nevelési tanácsadást ellátó intézmény neve, címe, elérhetőségei: A vizsgálat időpontja, irányultsága (ha szakvélemény/szakértői vélemény már készült a gyermekről/tanulóról, annak másolata a kérelem mellékleteként csatolandó. A rovatot csak abban az esetben kell kitölteni, ha a szakértői vélemény nem áll rendelkezésre): A fejlesztés időtartama, irányultsága, eredményei, tapasztalatai (a rendelkezésre álló pedagógiai vélemény csatolandó):
Részesült/részesül-e a gyermek egyéb ellátásban (pl: korai fejlesztés, logopédiai ellátás)?	
Igen - nem.	
Ha igen	Az ellátás formája, annak kezdete: rendszeressége, irányultsága: A fejlesztés eredményei, tapasztalatai:
3.2. ÓVODA	
Óvodába járt: Igen/Nem	Ha igen, annak időtartama: év hónaptól ... év hónapig
Óvodába jár: Igen/Nem	Ha igen, mennyi idő óta? év hónaptól
Jelzett-e az óvoda a gyermek fejlődésével kapcsolatban problémát? Igen/Nem	Ha igen, mit:
3.3. ISKOLA	
A tanuló az iskolában	

Tanév	év-fo-lyam	Hiány- zás nap/ tanév	az alábbi tanórán kívüli fog- lalkozáson vett részt	egyéni fejlesz- tésben része- sült (fejlesztési terület, átlag óra/hó)	Az írás-olvasás tanításának alkal- mazott	
					mód- szere	tan- könyve
/						
/						
/						
/						

4. A GYERMEK, TANULÓ JELLEMZÉSE

Megjelenés, testi fejlettség, a gyermek egészségi állapotával kapcsolatos megfigyelések, információk:

Társas viselkedés (kapcsolata társakkal, felnőttel, tanulási időben, szabadidőben):

Temperamentuma (pl.: kiegyensúlyozottság, lobbanékonyság, önbizalom, közlékenység, zárkózottság):

Érzelmei (pl.: intenzitás, mélység, tartósság):

Kedvelt tevékenységei, játéakai, szabadidős szervezett foglalkozásai (szakkör, sport, stb.):

A gyermek, a tanuló erősségei (pl.: készségek, magatartásának kedvező vonásai):

Tanulási jellemzők (nyelvi kompetencia, kognitív képességek, mozgás), tanulási motiváció és tanulmányi feladatok végzése:

Az iskolai fejlesztés során óvodai fejlesztő programban, képesség-kibontakoztató és az integrációs felkészítésben részesült: igen - nem

Ha igen:/..... nevelési év/ tanév hónaptól/..... nevelési év tanév hónapig / jelenleg is
Az iskolai fejlesztés tapasztalatai, eredményei, az eredménytelenségének okai, a nehézséget okozó területek, a tapasztalt tünetek részletezése (a tanító, az osztályfőnök véleménye alapján):
Otthoni tanulási körülmények (időtartama, segítségnyújtás a szülő vagy egyéb családtag részéről, a gyermek tanulási magatartása, motivációja (szeret-e tanulni, stb.):
A család rendszeres nyelvhasználata: ☐ magyar ☐ nem magyar, nyelvű ☐ kétnyelvű, nyelvű
Viselkedése, önálló teljesítménye a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon:
A szakértői bizottság általi vizsgálat kérésének, a javaslat elkészítésének indokai, a vizsgálattal szembeni elvárások (a pedagógus/ a pedagógusközösség tapasztalatai alapján történő indoklás a vizsgálat szükségességéről):
A szülők részéről fontosnak tartott - a vizsgálat kérésével összefüggő - egyéb információk:
Az óvoda, az iskola részéről a kérelem kitöltésében közreműködő, a vizsgálatok eredményeinek lehetséges következményeiről, a szülőnek a vizsgálattal és annak megállapításaival kapcsolatos jogairól tájékoztatást nyújtó pedagógus neve, beosztása:

Szülői nyilatkozat

A szakértői bizottság vizsgálatának előkészítéséhez, megszervezéséhez
Kérem, hogy gyermekem vizsgálatára során az alábbi anyanyelvi sajátosságait
vegyék figyelembe:

.....

.....

A szakértői vizsgálaton való megjelenést javasló intézménytől a vizsgálatok
eredményeinek lehetséges következményeiről, a vizsgálatról, és a vizsgálat
alapján elkészülő szakértői vélemény megállapításaival kapcsolatos jogaimról
és kötelezettségeimről tájékoztatást kaptam.
Kérem az óvoda, iskola vezetőjét, hogy gyermekem vizsgálatára irányuló kérel-
memet a szakértői bizottsághoz továbbítsa.
Kelt:

.....
szülő(k) aláírása

Szülői nyilatkozat

a gyermek, a tanuló halmozottan hátrányos helyzetéről
Nyilatkozom arról, hogy gyermekem halmozottan hátrányos helyzetű.
Tájékoztatást kaptam arról, hogy mivel gyermekem esetében első alkalommal
kerül sor a szakértői bizottság által végzett vizsgálatra, az Oktatási Hivatal által
kijelölt szakszolgálati-esélyegyenlőségi szakértő jelenlétét írja elő a vonatkozó
jogszabály. Az általam aláírt vizsgálat iránti kérelmet ezért a vizsgálatot kezde-
ményező intézmény egyidejűleg az Oktatási Hivatal részére is köteles meg-
küldeni. E kötelezettséget abban az esetben nem kell teljesítenie, ha a szülő
ennek törlését kéri. Élve a jogszabályban biztosított szülői döntési jogommal,
kijelentem, hogy
a) a vizsgálaton az esélyegyenlőségi szakértő jelenlétét kérem;
b) a vizsgálaton az esélyegyenlőségi szakértő jelenlétét nem kérem.
Kelt:

.....
szülő(k) aláírása

Statisztikai célú önkéntes szülői nyilatkozat

a gyermek, a tanuló nemzetiségi hovatartozásáról (kitöltése nem kötelező)
Nyilatkozom arról, hogy gyermekem nemzetiségű.
Kelt:

.....
szülő(k) aláírása

2. sz. melléklet

Adatlap a fejlődési szint megítéléséhez az iskolai felkészítés elősegítésére a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelethez

Adatszolgáltatásra kötelezett a gyermek házi- (gyermek) orvosa, a területi védőnő által szolgáltatott információk felhasználásával. Kitöltése kötelező 5 éves életkorban. Az adatlap az iskola-egészségügyi dokumentáció része.

SZEMÉLYI ADATOK			
Gyermek neve:			
Születési ideje: év hó nap			Helye:
TAJ száma:			Anyja neve:
Lakcíme/tartózkodási helye: ir. szám (utca, hsz.)			(település)
ANAMNÉZIS			
Családi anamnézis (pozitív: +, negatív: -)			
Ideg-elmebetegség	Alkoholizmus, drogfüggőség		
Mentális retardáció	Érzékszervi károsodás		
Tanulási akadályozottság	Egyéb jelentős mentális betegség		
Pszichomotoros és mentális fejlődést veszélyeztető környezeti tényező ¹			
nincs	van, és pedig:		
Újszülöttkori anamnézis (aláhúzással kérnénk jelölni)			
A terhesség lefolyása	normális	veszélyeztetett	szövődményes
Gesztációs hetek		Születési súly	gramm
APGAR:	/1, /5	Születési hosszúság	cm
		Fejkörfogat	cm
A szülés módja	normál fejbégű	normál farfekvéses	normál iker
Komplikált, és pedig:	császármetszés	fogó	vákum

Szülési sérülés:	nem történt				történt			
Újraélesztés:	nem történt				történt			
Újszülöttkori betegségek:	gépi lélegeztetést igénylő légzészavar				sárgaság		hypoglikémia	
	neurológiai kórjelek				egyéb (pl.: ismert szindróma)			
Újszülöttkori szűrővizsgálatok	Anyagcsere				nem történt		normál	kóros
	Csípő	nem történt	normál	kóros	Hallás	nem történt	normál	kóros
Anamnézis csecsemő- és kisgyermekkorban, krónikus betegség vagy állapot miatti gondozás, fejlesztés adatai (ismert: +, nem ismert: -)								
Állapot	Diagnózis ismert (BNO) nem ismert	Történt-e speciális ellátás? ³	Állapot	Diagnózis ismert (BNO) nem ismert	Történt-e speciális ellátás? ³			
Eszméletvesztéssel, görcssel járó állapot			Látáskárosodás ²					
Központi idegrendszer egyéb betegsége			Halláskárosodás ²					
Pszichomotoros/mentális fejlődési zavar			Egyéb					

FIZIKÁLIS STÁTUSZ 5 ÉVES KORBAN (Egyben az életkorhoz kötött kötelező státuszvizsgálatnak is megfelel)					
Súly	kg	Magasság	cm	Súly percentilis	
Fejkerfogat	cm	Mellkerfogat	cm	Magasság percentilis	
Minor anomália	nincs:		van:		és pedig:
Fejlődési rendellenesség	nincs:		van:		és pedig:
Bőr			Nyálkahártya		
Nyirokcsomók			Orr, garat		

Fogazat		Csontrendszer/koponya-forma	
Testtartás		Izomtónus	
Szív		Keringés	
Vérnyomás		Tüdő	
Has		Máj	
Lép		Húgy-ivarszervek	
Látásélesség		Hallás	
Idegrendszer (reflexek)			
Pszichomotoros, értelmi és szociális fejlettség értékelésére javasolt, az iskolai felkészüléshez szükséges életkori jellemzők (eltérés van: +, eltérés nincs: -)			
A területi védőnő által vezetett dokumentáció alapján töltendő ki	Eltérés van/nincs	Utalta-e kezelésre/fejlesztésre	Történt-e kezelés/fejlesztés
Nagymotoros fejlettség Javasolt próbák: ügyesen mászik (mászókára, fára); féllábon, rövid ideig egyensúlyoz; féllábon ugrál; hintát hajt			
Finom mozgások Javasolt próbák: gombot begombol; rajza felismerhető, emberrajzán a fejen kívül 5 testrész van			
Értelmi fejlettség Javasolt próbák: 5 kockát megszámol; alapszíneket megnevez; saját nevét, nemét, életkorát tudja; konstrukciós és szerepjátékokat játszik; képes 15-20 percig egy játékkal játszani			
Beszédfejlettség Javasolt próbák: beszéde jól érthető; összetett mondatokban beszél, rövid történetet elmesél, ritkán megnevezett testrészeit (váll, könyök, térd) megmutatja; lent, fent fogalmat helyesen használja			

Szociális fejlettség Javasolt próbák: több gyermekkel együtt játsszik; szabályokat elfogad, a kapott felada- tot megérti, elfogadja, teljesíti			
Önellátás Javasolt próbák: kevés segítséggel önállóan öltözik; önállóan étkezik; szobatisztasága kialakult			
Kezesség (aláhúzni)	jobb kezes	bal kezes	két kezes
Óvodába jár	2 éve	1 éve	kevesebb, mint 1 éve
Megjegyzés (összefoglaló a gyermek fejlődési szintjéről):			
Beiskolázási záradék (aláhúzással kérnénk jelölni): Egészséges További vizsgálat/fejlesztés szükséges Ennek oka: módja Szülő/gondviselő tudomásul vette (aláírás)			

Kelt: év hó nap

aláírás, pecsét

3. sz. melléklet

Orvosi adatlap szakértői vizsgálat során a gyermek fejlettségi szintjének megítéléséhez 5 éves kor alatt

Személyi adatok			
Gyermek neve:			
Születési ideje:	év. hó. nap:	Helye:	
TAJ száma:		Anyja neve:	
Lakcíme/tartózkodási helye:	_____ irányítószám _____ (település) _____ (utca, házszám)		
ANAMNÉZIS			
Családi anamnézis (pozitív +, negatív -)			
Ideg- elmebetegség		Alkoholizmus, drogfüggőség	
Mentális retardatio		Érzékszervi károsodás	
Tanulási akadályozottság		Egyéb jelentős mentális betegség	
Pszichomotoros és mentális fejlődést veszélyeztető környezeti tényező (a megfelelő aláhúzendő)			
Nincs	Van, éspedig		
Prenatális anamnézis			
Terhesség alatt károsító tényező (a megfelelő aláhúzendő)	volt: éspedig:	nem volt:	
Terhesség gondozott / nem gondozott (a megfelelő aláhúzendő)			
Újszülöttkori anamnézis (aláhúzással kérnénk jelölni)			
A terhesség lefolyása	Normális	Veszélyeztetett	Szövődményes
Gesztációs hetek	_____	Születési súly:	_____ gramm
Apgar:	_____ / 1, _____ / 5	Születési hossz:	_____ cm
		Fejkörfogat:	_____ cm

A szülés módja:	Normál fejkendő	Normál farfekvéses	Normál iker		
Komplikált:	Császármetszés	Fogó	Vákum		
Szülési sérülés:	Nem történt	Történt			
Újraélesztés:	Nem történt	Történt			
Újszülöttkori betegségek:	Gépi lélegeztetést igénylő légzészavar	Sárgaság	Hypoglikémia		
	Neurológiai kórképek	Egyéb (pl.: ismert szindróma): _____			
Újszülöttkori szűrővizsgálatok:	Anyagcsere	Nem történt	Normál	Kóros	
	Csípő	Nem történt	Normál	Kóros	
	Hallás	Nem történt	Normál	Kóros	
Anamnézis csecsemő- és kisgyermekkorban, krónikus betegség, vagy állapot miatti gondozás, fejlesztés adatai (ismert +, nem ismert -)					
Állapot	Diagnózis (BNO)	Történt-e speciális ellátás	Állapot	Diagnózis (BNO)	Történt-e speciális ellátás
Eszméletvesztéssel, görcsrel járó állapot			Látáskárosodás Halláskárosodás		
Központi idegrendszer egyéb betegsége			Krónikus betegség		
Pszichomotoros / mentális fejlődési zavar			Egyéb (pl.: baleset, műtét, kromoszóma rendellenesség, anyagcserezavar)		

Jelen fizikális státusz leírása: _____

Dátum: _____

gyermekorvos

KIADVÁNY PEDAGÓGUSOKNAK